

Perusturvalautakunta	§ 34	17.05.2016
Vammaisneuvosto	§ 21	12.09.2016
Vammaisneuvosto	§ 33	28.11.2016

Perusturvalautakunnan kannanotto hyvinvointikertomukseen vuosille 2017-2020

468/00.001/2009, 278/08.082/2011

PERLTK 17.05.2016 § 34

Terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Ylöjärven ensimmäinen terveydenhuoltolain 12 § mukainen laaja hyvinvointikertomus kuluvalle valtuustokaudelle hyväksyttiin 10.11.2014 valtuustossa. Laaja hyvinvointikertomus perustuu uusittuun kaupunkistrategiaan ja Pirkanmaan alueelliseen terveydenedistämissuunnitelmaan. Kuluvan toimikauden aikana valtuustolle on lain mukaisesti raportoitu vuosittain toteumista ja vuonna 2017 tullaan esittämään laajempi raportti Ylöjärven hyvinvointimittareiden kehityksestä seurantajakson 2013-2016 aikana. Nyt kulumassa olevan kauden aikana hyvinvointikertomuksen sähköinen alusta on uusittu ja nykyistä ylläpitää Kuntaliitto. Ylöjärvellä sähköisen hyvinvointikertomuksen pääkäyttäjänä toimii ylihoitaja, hyvinvointikoordinaattori Soile Vuolle.

Hyvinvointityö ja terveydenedistäminen tulee olemaan jatkossakin kunnan tehtäviä. STM:n linjausten mukaan kunta ratkaisee monet asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavat asiat:

- kunnat päättävät monista tehtävistä ja toimista, joilla on ratkaiseva merkitys asukkaiden hyvinvointiin, osallisuuteen, työllistymiseen ja toimintakykyyn. Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia asioita ovat muun muassa varhaiskasvatus ja koulutus, liikuntamahdollisuudet, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus ja liikennejärjestelyt. Näiden ja monien muiden asioiden hoidosta on vastuussa kunta.
- kunta voi hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvua edistämällä kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisesti ja aktiivisesti. Tämä onnistuu, kun kunnan päättäjät ottavat eri hallinnonalat, järjestöt ja asukkaat mukaan löytämään hyviä ratkaisuja ja tekemään tarvittavia muutoksia. Tässä työssä järjestöt ovat julkishallinnon tärkeä kumppani. Esimerkkejä hyvistä toimintatavoista on paljon. Maankäytöstä vastaavat viranomaiset voivat yhdessä kuntalaisten kanssa suunnitella lähiympäristöjä terveyden ylläpitoon innostaviksi. Kunnan nuoriso- tai liikuntatoimi voi monipuolistaa harrastustoimintaa yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kunta voi myös päättää, että sen tarjoamat ja tukemat ateriat ovat ravitsemussuosittelun mukaisia.

Edelleen STM linjaa, että kunnissa tullaan tarvitsemaan hyvinvointi- ja terveyden edistämistyön toteuttamisessa pysyvät poikkihallinnolliset yhteistyö- ja toimeenpanorakenteet (hyvinvointityöryhmä ja terveyden edistämisen koordinaatio), hallinnonalojen rajat ylittäviä johtamisen käytäntöjä ja vastuunottoa, sitoutumista hyvinvointitavoitteisiin kuntasuunnittelussa, ajantasaista tietoa väestön hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä, vaikuttavia terveyden edistämisen käytäntöjä sekä ehkäisevän työn ammatillista osaamista ja riittävää henkilöstöä.

Pirkanmaan terveydenedistämisen neuvottelukunta on linjannut uudelle toimikaudelle laadittavaa hyvinvointikertomusta varten seuraavaa:

nykyisin on liikaa ikäryhmäjaottelua, tulisi valita esimerkiksi +65v. tai +75v., mieluummin +75v, ei tulisi käyttää indikaattoreita, jotka vaativat erillistä keräämistä ja että kouluterveyskyselystä valitaan samat indikaattorit perusopetuksen 8. ja 9. luokille, lukioon ja ammatilliseen opetukseen.

Ylöjärven hyvinvoinnijohtoryhmä käsitteli kokouksessaan 27.4.2016 vuosille 2017-2020 laadittavaa laajaa hyvinvointikertomusta ja suosittaa, että siirrytään kolmeen pääteemaan, jotka perustuvat kuntastrategiaan ja Pirkanmaan terveyden edistämisen neuvottelukunnan suosituksiin ja joita seurataan sähköisessä hyvinvointikertomuksessa olevilla indikaattoreilla. Hyvinvointiryhmä esittää, että laajan hyvinvointikertomuksen teemat ovat:

- terveellinen ravitsemus ja kaikenikäisten kuntalaisten liikunta ja sen lisääminen (= terveelliset elintavat yleisesti mukaan lukien ehkäisevä päihdetyö)
- turvallisuus
- kuntalaisten arjessa pärjäämisen vahvistaminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä eli kuntalaisen hyvä arki.

Hyvinvointijohtoryhmä pyytää kaikilta lautakunnilta ja neuvostoilta kannanottoja esitettyyn laajaan hyvinvointikertomusmalliin ja käytettäviin seurantaindikaattoreihin. Lausunnot pyydetään toimittamaan 31.8.2016 mennessä hyvinvointikoordinaattori Soile Vuolteelle.

Oheismateriaali

- 14.3.2016 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen työryhmän laatima indikaattoriluettelo

Lisätiedot

terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti, p. 040 133 4535, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta käy keskustelua esitetystä laajan hyvinvointikertomuksen mallista ja lopullinen lausunto annetaan kesäkuun kokouksessa.

Päätös

Käsittelyn kuluessa johtava hoitaja Soile Vuolle kertoi tarkemmin alueellisesta terveyden edistämisen työryhmän laatimasta indikaattoriluettelosta.

Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.

VAMNEU 12.09.2016 § 21

1) Hyvinvointikertomus / johtava hoitaja Soile Vuolle

Perusturvalautakunnan käsittelyssä on ollut 17.5.2016 hyvinvointikertomus vuosille 2017-2020. Perusturvalautakunta on pyytänyt neuvostojen käsittelyä ja kannanottoa 30.9.2016 mennessä. Johtava hoitaja Soile Vuolle tulee esittelemään aihetta meille tarkemmin, jonka jälkeen neuvosto laatii kannanoton.

Liitteet

- liite nro 1) pöytäkirjan liite, Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomuksen indikaattorit

Seloste

Johtava hoitaja / hyvinvointikoordinaattori Soile Vuolle esitteli hyvinvointikertomusta kattavasti. Hyvinvointikertomus on julkinen ja kaikkien katsottavissa osoitteessa hyvinvointikertomus.fi. Sähköisessä kertomuksessa on monia työkaluja, joilla voi tehdä vertailuja muihin kuntiin haluamallaan arvoilla.

Keskustelun aikana päätettiin, että vammaisneuvosto toimittaa oman kannanottonsa Soile Vuolteelle 30.9.16 mennessä. Kantavina teemoina neuvostolla ovat turvallisuus ja hyvä arkina, estettämyys osana näitä.

Päätettiin, että asiantuntijajäsen Anni Mäkelä toimittaa kootusti kannanoton Soile Vuolteelle, ehdotukset tulee toimittaa hyvissä ajoin.

Päätös

Hyväksyttiin.

VAMNEU 28.11.2016 § 33

Vammaisneuvosto päätti viime kokouksessaan toimittaa kannanottonsa Soile Vuolteelle 30.9.16 mennessä. Anni Mäkelä on toimittanut seuraavan kannanoton;

"Tässä vammaisneuvoston ajatukset/ehdotukset 2017-2020 (terveelliset elämäntavat, turvallisuus, hyvä arki) hyvinvointisuunnitelmaan. Ehdotuksemme ovat lähinnä turvallisuus ja hyvä arki teemaa, mutta esteettömyys läpikäyvä teemana osaltaan mahdollistaa myös terveellistä elämäntapaa.

Teemat:

1. Esteettömyys:

- Käytännön välineenä olisi esteettömyysraati. Esteettömyysraati toimisi kokemusasiantuntijavoimin ja se vahvistaisi erityisryhmien osallisuutta palveluita, rakennuksia ja alueita suunniteltaessa. Se toimisi esteettömyyden ja käytettävyyden asiantuntijana maankäyttö- ja rakennussuunnittelussa (kaavoitus), viestinnän ja verkkopalveluiden kehittämisessä, lakisääteisten palveluiden järjestämisessä ja hyvinvointityöryhmän työskentelyssä. Esteettömyysraati tarjoaisi asiantuntemustaan myös yksityisten sektorin käyttöön ja se nostaisi käsittelyyn jo olemassa olevia, vammaisille ja ikäihmisille hankalia ympäristöjä ja rakenteita.

Yksittäisinä esteettömyysasioina:

- kunnan välittämien vuokra-asuntojen esteettömyyden vahvistaminen
- vammaisten pysäköintipaikkojen asianmukaisuuden varmistaminen koko kunnassa
- jalkakäytävien ja ajoteiden liittymissä olevat rotvallit ja muut liian korkeat kohoreunukset pitäisi korvata merkinnöillä, jotka eivät vaikeuta esimerkiksi pyörätuoleilla liikkumista

2. Vammaisten ja sairaiden lasten perheet:

- riittävät tukipalvelut perheiden tukena
- sote-aikana erityistarpeisten lasten erityistarpeiden huomioiminen liikunta-, kulttuuri-, kasvatus- ja opetuspalveluissa.
Kaikilla lapsilla oikeus kulttuuriin, kaikilla oikeus harrastuksiin ja liikkumiseen, kaikilla oikeus oppia. ”

Vammaisneuvoston puolesta,

Anni Mäkelä, asiantuntijajäsen"

Päätös

Merkittiin tiedoksi.
